

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Емилия Христова Стоева

Относно: конкурс за **доктор** по научна специалност "Кинознание, киноизкуство и телевизия (Филмово и ТВ операторство)"

Красимир Стоичков е работил като оператор в БНТ, в периода 2014 до 2019 година. В периода 2011 – 2013 г. е продуцент на Телевизионно предаване „Бунтарт“ за БНТ.

От октомври 2016 г. е гост преподавател в НАТФИЗ „Кр. Сарафов“. От септември 2018 е щатен преподавател с академична длъжност асистент в катедра „Филмово и телевизионно операторство и фотография“.

Оператор, автор и съавтор на редица документални и игрални филми. Продуцент, режисьор и оператор на десетки телевизионни реклами.

От 2017 година е редовен докторант в НАТФИЗ “Кр. Сарафов”.

Оператор е на 1 игрална новела с режисьор Мариус Куркински, над 20 документални и научно-популярни филма. Като фотограф има четири самостоятелни изложби.

Красимир Стоичков има много награди от наши и международни кино фестивали.

Участвал е в редица уоркшопове и конференции. Бил е член на художествени комисии в Национален филмов център.

Дисертационният труд за получаване на образователна и научна степен доктор е на тема **“Ролята на оператора при изграждане на филмовия темпоритъм”**. Дисертацията е нужна за студентите в НАТФИЗ “Кр. Сарафов”, именно в настоящият период, когато Факултет “Екранни изкуства” е в процес от **промяна към устойчивост (sustainability)** в обучението. При новите програми, студентите получават задълбочени теоретични и практически познания в основните професии в киноиндустрията. Дисертационният текст „Ролята на оператора при изграждане на филмовия темпоритъм“ се състои от въведение, две глави, заключение и библиография. Обемът му е 153 страници.

При разглеждането на темпоритъмът, авторът анализира изразните и техническите средства, използвани за изграждане на филмовия темпоритъм и времево-пространствените характеристики на филма. Анализирани са десетки художествени произведения, за да се потърси природата и спецификата на темпоритъма в съответния жанр. Отправна точка за Красимир Стоичков е подчинеността на операторските изразни средства, в частност и на темпоритъма, на драматургията на филмовото произведение. Разгледани са филмови произведения, в които имаме

категорично заявено художествено преобразуване на реалността. Опитът ни със студентите в Академията показва, че голяма част от успехите във филмите им се дължи на използването на символи, метафори, стилизация, условност и т.н. Всичко това предполага и сериозно внимание върху темпоритъма на екранното произведение. Един от начините за представяне на оригиналното виждане на автора, на личното му тълкуване на момента на реалността, е чрез промяна на кинетичния режим на камерата. Така се откриват нови аспекти, страни, качества, и се разкрива по-задълбочено същността и типичността на докадровата действителност.

В подкрепа на тезата си за формиране на киноритъма по време на снимки, Красимир Стоичков е цитирал книгата на Тарковски „Уловеното време“: „Сиреч, ритъмът на филма се определя не от дължината на монтираните кадри, а разбира се, от степента на напрежение на протичащото в тях време“.

В дисертационният труд е отделено място на операторските изразни средства и връзката им с темпоритъма на филмите. Потърсена е симбиотичната връзка между оптиката и ритъма на кадъра. Разгледано е влиянието на фокусното разстояние на обективите, но и на различния рисунок. Последното е пряко свързано както със жанра на филмите, така и с епохата в която се развива действието. Друга практика в киното е субективната камера, където действието се извършва през очите на действащото лице. Понякога субективната камера е представена с кадри, заснети в естетиката на неострота. Това привнася различен ритъм в изображението. Тук е мястото да добавя и разгледаната система Стедикам. Свободата, която дава това стабилизиращо устройство от филмите на Кубрик до днес, е позната както на професионалистите, така и на обикновените зрители.

За мен е особено ценен анализа на екранната пластика и в частност на темпоритъма на филмите, в различните периоди на световното кино от Неореализма до Догма 95. В специализираната литература всички тези школи и течения се разглеждат от историческа, драматургична и постановъчна гледни точки. Систематизиране на промените в операторските изразни средства и от там във визията на филмите почти липсва.

Дисертационният труд **“Ролята на оператора при изграждане на филмовия темпоритъм”** е базиран както на световния операторски опит, така и на личните наблюдения на автора в практическата и в

преподавателската дейност. В рамките на това изследване не могат да се опишат всички опитности и отговорности на оператора, но ако се придържаме към едно от клишетата в киното – операторът е моста между киноизкуството и зрителя.

Кандидатът Красимир Стоичков е изпълнил необходимите качествени и количествени критерии за присъждане на образователна и научна степен доктор.

Личните ми впечатления от Красимир Стоичков датират от времето на неговото следване като мой студент по Филмово и ТВ операторство. В последните три години като негов научен ръководител, бих искала да подчертая, че той съвместяваше проекти по програмата Еразъм, работа в БНТ, асистент преподавател в Академията и редовен докторант. Всичко това говори за професионализъм и много, много работа.

В заключение считам, че дисертационният труд отговаря на критериите. Също така, Красимир Стоичков притежава необходимите педагогически качества, както и професионални опитности на филмов оператор.

Гласувам с “ДА”.

15. 08. 2020, София

Подпис